

Handläggare
Anna-Lena Albin
Telefon: 0850812018**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
26 september 2019

Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast

Svar på remiss från KS 2019/710

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått Miljöförvaltningens förslag på Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 15 oktober 2019. Syftet med handlingsplanen är att med 50 åtgärdsförslag minska källornas uppkomst eller hindra vidare spridning av redan uppkommen mikroplast i Stockholms stad. Målgruppen för handlingsplanen och dess åtgärder är verksamheter inom stadens förvaltningar och bolag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick i kommunfullmäktiges budget för 2018 i uppdrag att intensiviera arbetet med att undersöka vilka källor som lokalt orsakar spridning av mikroplaster och i samråd med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster.

De åtgärder som stadsdelsförvaltningen är ansvarig för att utföra är rimliga och hamnar inom ramen för ändrad konsumtion det vill säga betående samt drift och skötsel vilket innebär att det inte i någon större utsträckning belastar förvaltningens ekonomi. Flera av de föreslagna åtgärderna i handlingsplanen arbetar förvaltningen med redan idag.

Södermalms stadsdelsförvaltning
EkonomiavdelningenMedborgarplatsen 25
Box 4270
102 66 Stockholm
Växel 08-508-12-000
Fax
soder@stockholm.se
stockholm.se

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått Miljöförvaltningens förslag på Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 15 oktober 2019. Handlingsplanen har även remitterats till stadsledningskontoret, berörda facknämnder och samtliga

stadsdelsförvaltningar. Syftet med handlingsplanen är att med 50 åtgärdsförslag minska källornas uppkomst eller hindra vidare spridning av redan uppkommen mikroplast i Stockholms stad. Målgruppen för handlingsplanen och dess åtgärder är verksamheter inom stadens förvaltningar och bolag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick i kommunfullmäktiges budget för 2018 i uppdrag att intensivifiera arbetet med att undersöka vilka källor som lokalt orsakar spridning av mikroplaster och i samråd med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster. Ett första utkast till handlingsplan gick ut på kontorsremiss i november 2018. En viss omarbetning av handlingsplanen utfördes efter inkomna synpunkter och har nu kommit ut på sedvanligt vis på remiss för yttrande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomiavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionsrådet den 16 september samt i rådet för funktionshindersfrågor den 17 september 2019.

Ärendet

Förekomsten av plast i miljön ökar och från forskningshåll framförs att mikroplast är ett problem för våra vatten. Trots att området fortfarande präglas av osäkerhet kan det konstateras att spridningen av plast till vår miljö behöver minska. Flera av de nationella miljökvalitetsmålen berörs som t.ex. ”Giftfri miljö”, ”Levande sjöar och vattendrag” och ”Hav i balans samt levande kust och skärgård”.

Att genomföra åtgärder för att minska spridningen av mikroplast har flertalet synergieffekter med andra mål inom staden. Minskad nedskräpning begränsar uppkomsten av mikroplast och ger en renare och trivsammare stad i linje med stadens avfallsplan och minskad plastanvändning leder också till minskade mängder fossil plast som går till förbränning i linje med klimatstrategin och målet om fossilfritt Stockholm till 2040. Många av de åtgärder som handlingsplanen beskriver går därför i linje med vad som redan beskrivits i andra planer, program och projekt och kan till viss del överlappa varandra.

Detta är stadens första handlingsplan för minskad spridning av mikroplast.

En grundläggande förutsättning för ett lyckat genomförande av handlingsplanen är att den är känd hos alla berörda förvaltningar och bolag. Miljöförvaltningen ska därför lansera och informera om

handlingsplanen. Miljöförvaltningen ska också erbjuda nätverk och mötesplatser där handläggare från olika delar av staden kan utbyta erfarenheter.

Fokus för handlingsplanen är de 50 åtgärderna som är indelade i 13 kapitel bestående av både källor och spridningsvägar. Det är endast 4 kapitel och 9 stycken åtgärder som berör Södermalms stadsdelsförvaltning. Varje kapitel inleds med en tabell där respektive åtgärd anges, när den ska vara genomförd och vem som är ansvarig för detta. Flera åtgärder som beskrivs i handlingsplanen kan genomföras utan betydande merkostnader för förvaltningen. Men vissa åtgärder kan komma att kräva ekonomiska resurser till exempel investera i fler papperskorgar. De åtgärder som förvaltningen har identifierat beröra Södermalms stadsdelsförvaltning är enligt nedan.

Kapitel 2. Nedskräpning		
Åtgärd		Genomförd
2.2	Minska konsumtionen av skräpgenererande engångsprodukter i plast	Kontinuerligt från 2020
2.4	Se över och investera i infrastruktur av papperskorgar	Kontinuerligt från 2019
2.6	Genomföra informationsinsatser i skolor och förskolor, t.ex. skräpplockningsaktiviteter Införa områdesstädning för sommarjobbade ungdomar	Kontinuerligt från 2020 Kontinuerligt från 2019
2.8	Följa upp skräpplockning innan gräsklippning	2021
2.9	Kravställa event i syfte att minska nedskräpning	Kontinuerligt från 2020

Kapitel 4. Konstgräsplaner, fallskyddsytor samt övriga sport- och lekytor		
Åtgärd		Genomförd
4.1	Tillämpa Rekommendationen för konstgräs, gummigranulat och platsbytet gummi	Kontinuerligt från 2019

Kapitel 5. Textiltvätt		
Åtgärd		Genomförd
5.1	Ställa materialkrav vid upphandling av personalkläder och andra textilier som tvättas regelbundet för att minska spridning av mikroplast	Kontinuerligt från 2023
5.3	Säkerställa att det finns filter som fångar upp mikroplast vid nyinköp av tvättmaskiner	Kontinuerligt från 2024

Kapitel 9. Plasthantering vid olika verksamheter		
Åtgärd		Genomförd
9.5	Utreda användandet av plastgranulat i stadens storköksmaskiner	2020

Förvaltningen har under verksamhetsåret 2019 arbetat med vissa åtgärder som nämns i handlingsplanen bland annat

- Förvaltningen fortsätter arbeta med minskad konsumtion av skräpgenererande engångsprodukter
- Översyn och investering av papperskorgar sker löpande i drift och skötsel.
- Städning av parkmark sker av skol- och sommarjobbande ungdomar, förskolor deltar i HSR skräpplockardagar.
- Stadsmiljöenheten ser över avtal med entreprenören som klipper gräset i parker, uppmanar att de plockar upp skräp innan klippning.
- Förvaltningen ämnar att utreda om plastgranulat används i storköksdiskmaskiner

Synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att handlingsplanen på ett bra sätt kan stödja stadens nämnder och bolag i arbetet med att minska mikroplast spridningen i miljön.

De åtgärder som stadsdelsförvaltningen är ansvarig för att utföra är rimliga och hamnar inom ramen för ändrad konsumtion det vill säga beteende samt drift och skötsel vilket innebär att det inte i någon större utsträckning belastar förvaltningens ekonomi. Flera av de föreslagna åtgärderna i handlingsplanen arbetar förvaltningen med redan idag. För att arbeta med att minska konsumtionen av skräpgenererande engångsförpackningar och produkter i plast måste

bättre förutsättningar finnas. Det vill säga ett bättre upphandlat sortimentet med miljö i fokus, det saknas idag.

För att på ett bra sätt följa upp att åtgärderna i handlingsplanen utförs bör kommunfullmäktige sätta upp indikatorer och aktiviteter som sedan måste följas upp av verksamheter i stadens system för integrerad ledning och styrning av verksamhet och ekonomi(ILS).

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Snorre Berglund
Avdelningschef

Bilagor

Remiss av Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast.
Framtagande och hantering av kontorsremiss

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2019-09-12
Snorre Berglund, Avdelningschef	2019-09-12